

За пръв път село Терзобас (дн. Шивачево) се среща в турски писмен извор от XV в.², в който се документира наличието на българско селище, което е съществувало и преди 1500-та година. То е наследник на селището, обслужвало военната крепост Калята през годините на Втората българска държава.

Пак в писмен турски документ село Терзобас се намира в списъци за събиране на поголовен данък (джизие и геберан) през периода 1650-1700 г.³ В списъка фигурират имената на 48 българи над 15 годишна възраст. По всяка вероятност след този период в с. Терзобас започват да се заселват семейства от малките села Ходжа кьой и Чераджий, които са се намирали се на 2-3 км източно от Шивачево. Разрастването на селото продължава и през следващите векове.

От най-ранно минало шивачевци се славят с буден родолюбив дух, който се проявява и в помощта към хайдушки чети и дружини, бродещи в Балкана. В лицето на шивачевските овчари те намират верни ятаци и помагачи. Един от запомнящите се панайотхитови четници, на когото той отделя заслужено място в книгата си, е Георги Рашин от Шивачево.⁴

Възрожденските идеи укрепват и разширяват кръгозора на шивачевското население. След Кримската война и последвалите я турски закони Гюлхански хатишериф и Хатихумаюн, през 1857 г. в селото е създаден инициативен комитет за построяване на църква. Издействат султанско разрешение и през 1858 г. започва строежът на църквата. Завършена е през 1859 г. и е осветена от одринският митрополит Кирил. Четвърти по ред свещеник в нея е поп Харитон, който престоява в Шивачево от 1869 до 1872 г.⁵

1860 година е рождена за училището в с. Шивачево. Това се потвърждава от църковната кондика на църквата "Св. Вмчк. Димитрий" и от Писмо от 10.10.1989 г. от Националния музей на образованието в гр. Габрово.

За първа училищна сграда се приема постройка в двора на църквата, издигната през 1860 г. Тя е дълга 5 м, широка 4 м и висока 2 м. Разделена е на две помещения (одаи), всяка от които има по един прозорец. В едната стая извършват кръщаването на новородените, а другата е пригодена за училище.

Първите ученици са само четири. С всяка година броят им се увеличава. През 1883 г. те са вече 30. Разделени са на четири отделения, обучавани от един учител. Сградата в двора на църквата не отговаря на предназначенията цел. Това е една от причините за слабата посещаемост на училището.

Подлежащите за обучение деца през 1888/89 г. са 237 - 108 момчета и 129